
РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (СИЛАБУС)
ОСНОВИ ТЕХНІКИ БАТИКУ

Відомості про викладачів

ПІБ	ст.вик. Цебенко Любомир Іванович
Профіль викладача	http://bit.ly/3YWYyDS
e-mail	l.i.tsebenko@npu.edu.ua
Курс в Moodle:	

1.ОСНОВНА МЕТА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета курсу - ознайомити вас з оригінальною технікою розпису на тканині (батику) – одним із різновидів художнього текстилю, дати можливість піднятися на вищий щабель у вивченні композиції і спробувати, використовуючи всі відомі засоби виразності і художні прийоми, створити декоративне пано в техніці батику; усвідомити художню техніку як інструмент відображення смислів, емоцій, ідей, цінностей у процесі аналізу творів декоративного мистецтва, що є основою професійного мислення художника; розширити практичний досвід художника, який використовує різні художні засоби образотворення: від створення картини до дизайну інтер'єра.

Ми з вами дослідимо,

- історію та технологію художнього розпису тканин,
- які художні техніки є спорідненими, історію їх виникнення,
- засвоїмо:
- практичні навички художнього розпису тканин та послідовність ведення роботи від творчого задуму художника до його реалізації,
- навчимося трансформувати мотиви природи в декоративні, використовувати допоміжні ефекти (холодний батик – сіль, сечовина, гарячий батик – ефект «кракле»),
- створимо роботи у техніці холодного і гарячого батику.

Ми розширимо ваш практичний досвід художника у процесі вирішення наступних завдань:

- вивчення історії та технології художнього розпису тканин (батику);
- засвоєння необхідної термінології;
- вміння самостійно відшукувати, опрацьовувати та аналізувати необхідну інформацію, використовувати спадщину художників різних часів у своїй практичній роботі;
- знання властивостей матеріалів;
- вміння розписати тканину, застосовуючи різні техніки батику,
- вміння трансформувати мотиви природи в декоративні та інтерпретувати орнамент у сучасних текстильних виробках;
- виконання творчих робіт на обрану тему в техніці батик.

Ми прагнемо створити креативну зону, що буде потребувати вашої здатності надихатися творчістю інших, створювати виклик звичним уявленням про сферу діяльності художника, сприяти виходу із зони комфорту, відкривати двері для інновацій.

Наприкінці курсу ви відчуєте, що сфера ваших зацікавлень розширилася, ви будете більш мобільними та затребуваними на ринку візуального творення.

---

2. МІСЦЕ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	бакалавр
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	«Образотворче мистецтво»
Шифр освітнього компонента	ВВ02.05
Семестр навчання	8 семестр

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР1. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу

ПР2. Застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПР3. Трактувати формотворчі засоби композиції як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку в комунікативному просторі.

ПР4. Розуміти вагому роль українських мистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого та сучасного візуального мистецтва.

ПР5. Генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

ПР6. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

4. КОРОТКИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Історичні дані про походження холодного та гарячого батику. Технологічні особливості техніки батику. Розробка декоративних композицій для розпису у техніці холодного та гарячого батику. Цінність творів ручної праці і їх перевага над серійними промисловими зразками.

2. Розпис на тканині – це не лише спосіб декорування тканини, а й спосіб мислення. Використання батику для розпису монументальних завіс, декоративного панно, одягових тканин.

3. Художній текстиль в Україні. Символізм кольорів і декору. Принципи декоративної стилізації – спрощення, геометризація, членування, оздоблення. Рослинні та анімалістичні мотиви як джерело надхнення. Колір, лінія і пляма - носії емоційної ідеї художнього твору

4. Індивідуальні навички стилізації простих предметів. Трансформація мотивів природи в декоративні

5. Знання властивостей матеріалів. Природні і синтетичні матеріали в художньому текстилі. Необхідні інструменти для виконання роботи у техніці холодного і гарячого батику.

6. Створення авторських композицій на обрану тему. Бачення власної композиції в інтер'єрі житлових і громадських споруд. Візуалізація

застосування з допомогою Adobe Photoshop

ПРАКТИЧНА РОБОТА

---

1. Задум, формування образу майбутньої роботи. Варіанти застосування.	4
2. Створення кольорового ескіза і повнорозмірного картону в обраному матеріалі	12
3. Створення творчої роботи в техніці батику	14
4. Візуалізація застосування в інтер'єрі з допомогою Adobe Photoshop або подібного графічного редактора	4

---

5. ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА

Рік і семестр навчання	4 курс, 8 семестр
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекційні заняття	-
Практичні заняття	34
Самостійна робота	56

---

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Практико-орієнтоване персоніфіковане викладання, навчально-творчі завдання, творчі ситуації, майстер-клас, творчий проект.

ФОРМИ НАВЧАННЯ

Лабораторний практикум з елементами майстер-класів

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання продуктів творчої діяльності.

---

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

---

1. Лабораторні заняття проходять у творчій атмосфері майстер-класів, де заохочується навчання у співпраці, спільне обговорення результатів навчальної творчої роботи. Ми підтримуємо індивідуальний вибір студентом тем для творчих робіт.

2. Ми очікуємо від вас відповідального ставлення до творчого розвитку, відпрацювання пропущених з поважних причин занять (підтверджених документами причин), а також бережного користування обладнанням, застосованим у навчанні.

3. В інтересах усіх учасників курсу наполегливо рекомендується, щоби результати практичної роботи були надані у визначений термін або раніше. Зверніть увагу, що роботи, представлені із запізненням, не будуть зараховуватися без попередньої згоди викладача. Якщо у вас виникають труднощі з виконанням завдань, приходьте на консультації, щоби ми могли працювати разом. Поточні завдання не розглядаються після останнього дня практичних занять (або останнього дня заняття за модулем, якщо їх декілька).

Просимо зважати на те, що вихідні дні (субота і неділя) є не тільки у студентів, але й у викладача, і, відповідно, вони не враховуються у дедлайнах виконання робіт, консультацій і запитів до викладача; завдання і запити, надіслані у ці дні студентами, можуть залишатися без відповіді на вище наведеній підставі.

4. Якщо у вас виникатимуть питання щодо оцінки або бажання оскаржити її, коректним буде запитати про це протягом дня після її отримання. Виявлення, запобігання і врегулювання конфліктів регулюється Положенням про врегулювання конфліктів у УДУ імені Михайла Драгоманова <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vrehuliuvannia-konfliktiv-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>

5. Ми підтримуємо найвищі стандарти академічної доброчесності, отже, неприпустимими є списування, копіювання робіт інших студентів/художників, плагіат, обман та інші види

шахрайства. Ми можемо навчатися в інших, проте завжди несемо індивідуальну відповідальність за власну роботу і розуміння матеріалу. Будь-який студент, який не в змозі віддати належне за ідеї або матеріали, взяті з інших джерел, винний у плагіаті. Етичні принципи академічного навчання в університеті реалізуються згідно Положення про академічну доброчесність <https://udu.edu.ua/universytet/prozoryi-universytet#polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-v-udu>.

6. Більшість наших завдань матимуть центральну мету побудови художніх навичок, створення авторського твору мистецтва та його презентації під час оцінювання. Публічний показ вашої творчої роботи буде невід'ємною частиною курсу, і ми створюємо її з метою, щоб, як мінімум, наші проекти були представлені на інстаграм сторінці кафедри https://www.instagram.com/art_dragomanov або в арт галереї Університету; і якщо ви не готові до відчуження майнових прав на свій твір (ст.12.2., ст. 16 Закону України « Про авторське право і суміжні права», 1994), прохання не представляти його на екзаменаційному перегляді.

7. Відповідально та етично взаємодійте зі штучним інтелектом, критично оцінюйте результати, отримані за його допомогою. Використання штучного інтелекту має бути обов'язково зазначеним.

8. Не бійтеся помилятися. Хоча ми, звичайно, будемо оцінювати ваші навчальні результати, але ми ніколи не будемо судити про вас, ваш інтелект і ваші здібності.

8. ОСНОВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Жилиховська В. Колір як засіб виразності. Харків : Еміра, 2004. 353с.
2. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття: У пошуках «великого стилю». К. : Либідь, 2005. 278 с.
3. Легенький Ю. Г. Від ремесла до творчості: Збірник. Київ : Час, 2000. 152 с..
4. Павленко Б. П. Композиція в декоративно-прикладному мистецтві. –Харків: Зоря, 2005. – 127 с.
5. Стівенс Д. Мистецтво інтарсії: практичне керівництво. - Київ: Техніка,, 2001. - 128 с.
6. Шевнюк О.Л. Словник термінів образотворчого мистецтва. – К., 2013
7. Шевнюк О.Л. Методика викладання образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах.-К.: Освіта України, 2017

9. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється згідно Порядку контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-poriadok-kontroliu-iaкости-znan-studentiv-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Текстильне пано в техніці батикуї візуалізація в інтер'єрі	100
Поточний рейтинговий бал - залік	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	5 балів	4 бали	3 бали	0 балів
Змістова повнота й оригінальність арт-проекту 33,3%	Ідея арт-проекту повністю відповідає змісту завдання, є художньо виразною та цілісною, самостійною й завершеною	Ідея арт-проекту в основному відповідає змісту завдання, є достатньо виразною та завершеною, містить елементи оригінальності	Ідея арт-проекту частково відповідає змісту завдання, є маловиразною й недостатньо завершеною, заснованою, на існуючих зразках	Ідея арт-проекту не відповідає змісту завдання або є невиразною та шаблонною
Образотворча грамотність арт-проекту 33,3%	Студент доцільно застосовує закони і прийоми композиції	Студент частково застосовує закони і прийоми композиції	Студент застосовує закони і прийоми композиції, колірні	Студент ігнорує закони і прийоми композиції, колірні гармонії,

Художня репрезентація 33,3%	(єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, різні прикладні техніки, досягаючи виразності художнього образу	(єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, різні прикладні техніки, частково досягаючи виразності художнього образу	гармонії та використовує різні прикладні техніки на елементарному рівні з порушенням балансу художніх змісту й форми	потенціал різних прикладних технік
	Студент демонструє прикладну майстерність, високу культуру художньої репрезентації результату, повний контроль за технологічним процесом	Студентка на належному рівні демонструє прикладну майстерність, поодинокі моменти порушення культури художньої репрезентації не впливають на загальне художнє враження	Студент слабо володіє прикладною майстерністю, численні порушення культури художньої репрезентації та недостатній контроль за технологічними процесами заважають художньому сприйманню	Студент не володіє прикладними техніками, культурою художньої репрезентації та контролем за технологічним процесом

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D		
60-64	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва, протокол №__ від 2025 р.